

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **R. S.**, zastoupeného JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou, se sídlem Jablonského 604/7, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2013, č. j. OAM-92/ZA-ZA06-ZA04-2013, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 9. 2013, č. j. 41 Az 11/2013 - 27,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Anně Doležalové, MBA, advokátce, se sídlem Jablonského 604/7, Plzeň, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6800 Kč, která je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

[1] Včasnou kasační stížností ze dne 15. 11. 2013 napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Brně (dále jen „napadený rozsudek“ a „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2013, č. j. OAM-92/ZA-ZA06-ZA04-2013 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Citovaným rozhodnutím zamítl žalovaný žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Krajský soud měl v napadeném rozsudku za to, že pronásledování stěžovatele soukromými osobami nelze přičítat státu, neboť na Ukrajině existuje možnost obrátit se v případě potřeby na státní orgány, ale stěžovatel ani nikdo z jeho příbuzných tuto možnost nevyužili. Samotnému stěžovateli nikdo nevyhrožoval, informace o vyhrožování

byly pouze zprostředkované. Stěžovatelova tvrzení lze pokládat za účelová, neboť v jeho výpovědi týkající se zásadní a podstatné skutečnosti (doba údajného zapálení jeho auta) byly rozpory. Stěžovatel nepodal žádost o azyl bezprostředně poté, co přišel na území České republiky, ale až když mu nebylo prodlouženo vízum. Krajský soud konstatoval, že žalovaný se ve svém postupu nedopustil žádného pochybení, napadené rozhodnutí dostatečně srozumitelně a přesvědčivě odůvodnil, zabýval se všemi rozhodnými skutečnostmi, vyhodnotil všechna tvrzení stěžovatele a vyvodil z nich správné závěry. Dle krajského soudu nebyly splněny ani důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu.

[3] Proti napadenému rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Krajský soud dle jeho názoru zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností, neboť to ve vztahu k § 12 zákona o azylu postrádá podrobnější odůvodnění. Stěžovatel konstatoval, že byl ohrožován mafií, o čemž svědčí žhářský útok na jeho vozidlo. Tento útok pak řádně nahlásil na policii, která však byla ve vyšetřování incidentu zcela nečinná. Stěžovatel byl přesvědčen, že policie mu v jeho vlasti není schopna zabezpečit ochranu před agresory, ale správní orgány a potažmo soud se tímto tvrzením nezabývaly. Stěžovatel vytkl krajskému soudu i to, že se nevypořádal s jeho tvrzením ohledně nemožnosti využití institutu vnitřní ochrany. Závěrem upozornil na zhoršení bezpečnostní situace na Ukrajině, kde v současné době počíná vnitřní ozbrojený konflikt, čímž mu v případě návratu do země původu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti považoval napadené rozhodnutí i napadený rozsudek za vydané v souladu s právními předpisy. Stěžovatelem tvrzené skutečnosti nemají žádnou souvislost s důvody uvedenými v § 12 zákona o azylu. Stěžovatel o údajném vyhrožování věděl pouze zprostředkovaně, on sám se s žádným negativním jednáním vůči své osobě nesetkal. Ač v pohovoru uvedl, že mu měl někdo podpálit auto v prosinci 2011, při jednání u krajského soudu tuto událost datoval na březen 2011. Z výpovědi stěžovatele dále vyplynulo, že den po údajném zapálení jeho auta měl opustit Ukrajinu, nelze tedy zjistit, jak se policie tímto incidentem dále zabývala a tudíž vyvodit závěr, že by státní orgány Ukrajiny nebyly schopny zajistit stěžovateli pomoc. K aktuální situaci na Ukrajině žalovaný uvedl, že vzhledem k datu vydání napadeného rozhodnutí v něm nemohla být zohledněna, a byl přesvědčen, že návratem do vlasti, konkrétně do Ivano-Frankovské oblasti na západě Ukrajiny, nehrozí stěžovateli skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalovaný uzavřel, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele a navrhl tak její odmítnutí pro nepřijatelnost, případně zamítnutí pro nedůvodnost.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je rovněž zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[6] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační

stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[7] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze přitom pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), z něhož mimo jiné plyne, že „[p]řesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

[8] Vzhledem k tomu, že ohledně důvodů přijatelnosti neobsahuje kasační stížnost žádné tvrzení, Nejvyšší správní soud se mohl touto otázkou zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií. Irelevanci vyhrožování a pronásledování ze strany soukromých osob jako důvodu pro udělení azylu se Nejvyšší správní soud již dostatečně věnoval v řadě svých rozhodnutí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, či rozsudek ze dne 19. 2. 2004, č. j. 7 Azs 38/2003 - 37), přičemž často byla předmětem řízení právě situace na Ukrajině, kdy stěžovatel plně nevyužil možnosti obrátit se s žádostí o pomoc na tamní státní orgány (srov. např. závěry uvedené v rozsudku ze dne 28. 11. 2003, č. j. 4 Azs 24/2003 - 68, nebo v rozsudku ze dne 14. 6. 2006, č. j. 3 Azs 208/2005 - 50). Domnívá-li se stěžovatel, že státní orgány v zemi

původu ho nejsou schopny před tvrzeným jednáním soukromých osob ochránit, Nejvyšší správní soud konstatuje, že podobnými či totožnými námitkami se již ve svých rozhodnutích náležitě zabýval (viz např. rozsudek ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 – 37). K podmínkám udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu se zdejší soud v minulosti také již opakovaně vyjádřil (viz např. rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, nebo rozsudek ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48).

[9] Ke kasační námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku ve vztahu k § 12 zákona o azylu a možností vnitřní ochrany Nejvyšší správní soud uvádí, že eventuální nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu může za určitých okolností naplnit důvody přijatelnosti kasační stížnosti, a to dokonce i za situace, kdy to stěžovatel ani výslovně nenamítne. Ve smyslu shora citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 totiž bude kasační stížnost posouzena jako přijatelná tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2010, č. j. 1 Azs 20/2010 - 238). V daném případě však Nejvyšší správní soud v této rovině posuzování napadený rozsudek nepřezkoumatelným neshledal. Jelikož selhání vnitrostátních prostředků ochrany je nutnou podmínkou pro to, aby pronásledování ze strany soukromých osob mohlo být považováno za relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany, pokládá Nejvyšší správní soud za zcela postačující závěr krajského soudu, že stěžovatel (v napadeném rozsudku mylně uvedeno „žalovaný“, toto pochybení je však pouze formálního charakteru a vzhledem ke kontextu užití uvedeného pojmu nemohlo mít vliv na přezkoumatelnost napadeného rozsudku) ve své vlasti se státními orgány problémy neměl a v jeho zemi původu existuje možnost požádat příslušné státní orgány o pomoc před jednáním soukromých osob.

[10] Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Postup v řízení i samo rozhodnutí jak krajského soudu, tak žalovaného Nejvyšší správní soud shledává zcela souladnými s předpisy zákonnými i ústavními. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[11] Závěrem Nejvyšší správní soud konstatuje, že si je vědom, že na něj v souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 – 84, dopadá povinnost zohlednění skutečností indikujících aktivaci zásady *non-refoulement*. Nejvyšší správní soud je tedy při obecné známosti aktuální bezpečnostní situace na Ukrajině povinen vyhodnotit, zda jsou dány důvody pro neaplikování § 75 odst. 1 s. ř. s., tedy zda má přihlížet i ke skutečnostem relevantním pro možné udělení doplňkové ochrany, které vyšly najevo až po vydání napadeného rozhodnutí. Konkrétně se jedná o posouzení toho, zda by stěžovateli v případě jeho návratu do vlasti nehrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, spočívající ve vážném ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo

vnitřního ozbrojeného konfliktu [§ 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu]. Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovateli nic objektivně nebrání v tom, aby neprodleně poté, co obdrží toto usnesení, učinil prohlášení o mezinárodní ochraně. V takovém případě bude žalovaný povinen umožnit mu dle § 10 zákona o azylu podat novou žádost o udělení mezinárodní ochrany a tuto žádost posoudit jako přípustnou minimálně v rozsahu tvrzení ohledně změny bezpečnostní situace v zemi původu, a to právě z důvodu nutnosti respektování závazku *non-refoulement*. Také v novém řízení by však bylo třeba uvážit, zda tvrzené potíže stěžovatele i v kontextu aktuálního vývoje bezpečnostní situace na Ukrajině mohou být řešeny přesídlením *v rámci* země původu. Rozhodnutí o takové žádosti bude podléhat soudnímu přezkumu. Stěžovatel tak má dostatečné právní záruky, že nové relevantní skutečnosti budou posouzeny v novém správním řízení. Vzhledem k tomu zdejší soud neshledal důvod k prolomení pravidla stanoveného v § 75 odst. 1 s. ř. s. (za použití § 120 s. ř. s.) a nepřistoupil k posouzení důvodnosti nově nastalých skutečností z hlediska § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

[12] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[13] Stěžovateli byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2014, č. j. 6 Azs 24/2013 - 37, ustanovena k ochraně jeho zájmů ve věci zástupkyní JUDr. Anna Doležalová, MBA, advokátka se sídlem Jablonského 604/7, Plzeň. Podle § 35 odst. 8 část věty první za středníkem s. ř. s. platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát. Podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, náleží ustanovené zástupkyni stěžovatele odměna za dva úkony právní služby [první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a písemné podání ve věci samé, zde konkrétně doplnění kasační stížnosti ze dne 11. 4. 2014, podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu] po 3100 Kč za jeden úkon a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč za jeden úkon, tedy celkem 6800 Kč. K výplatě této částky Nejvyšší správní soud stanovil přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2014

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu